

Slik spionerer forskerne på dyra

Lurer du på hva dyra i skogen gjør når du ikke ser på? Forskerne bruker viltkamera for å finne det ut.

AV ODA TØMTE / NTB | PUBLISERT 12. MAI 2021

Man kan få øye på alle slags dyr og fugler! sier Even Hønsen Agerup og ramser opp:

– Rev, mår, gaupe, grevling, rådyr, elg, hauker, nøtteskriker – og i alle typer terreng, fra nede ved vannkanten til oppe på en fjelltopp.

Even er fotograf og moskusguide på Dovre. Han har god nytte av viltkamera på jobben.

– Jeg bruker det for å se hvilke dyr som går hvor, og til hvilken tid, forklarer han.

SLIK SER ET VILTKAMERA UT

Brukes i forskning

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har brukt viltkameraer i ti år.

– Det startet med forskning på gaupe, forteller dyreforsker John Odden ved NINA.

– Tradisjonelt brukes snø for å finne spor etter gaupa om vinteren, men resten av året sliter vi med å finne spor. Derfor ville vi benytte nye metoder.

Det er ikke bare gauper som passerer NINAs viltkameraer.

– Gaupebildene utgjør bare en liten del. Vi får inn ulv, bjørn, jerv, rådyr, mår og rev – dyr i alt fra ekorn-størrelse og opp til elg. Og også villsvin noen steder i landet, sier John.

NINA har 750 kameraer stående ute til gaupe-forskning, pluss flere kameraer til andre prosjekter.

– Viltkameraene ser ut til å fungere for forskning på mange arter, sier John.

Også utenfor Norge er viltkameraer brukt i forskning, særlig på kattedyr.

Hver enkelt tiger og leopard har nemlig sitt eget unike mønster i pelsen. Når kameraene fanger opp dyrene, kan man derfor telle hvor mange individer som befinner seg innenfor et bestemt område.

SMIL TIL KAMERA: Viltkameraene kan fange opp alt fra ekorn til elg. Man skulle nesten tro denne karen visste at han ble tatt bilde av. (Foto: NINA)

Bilder til telefonen

Viltkameraer brukes også av privatpersoner som er interessert i naturen. Mens noen samler på bilder av ulike pattedyr, kikker andre på fugler eller skaffer seg oversikt over hvor dyra ferdes.

– Alle som er glade i dyr og natur, kan bruke et viltkamera, sier moskusguide Even.

– Jeg har alltid vært fascinert av tanken på hva som skjer når man ikke er til stede i skogen. Å ha et par ekstra øyne i skogen, i form av et viltkamera, er derfor utrolig spennende, sier han.

Han setter ut viltkameraer på steder der han vet at dyrene ferdes.

– Noen viltkameraer kan sende bildene til telefonen din. Det er fantastisk å våkne opp tidlig om morgenen og sjekke på telefonen om det har vært noe aktivitet foran kamera i løpet av natten, sier Even.

ROVFUGL: Mange spennende dyr dukker opp på viltkamera. Her er en musvåk i ferd med å flakse av sted. (Foto: NINA)

Dyra ser deg

Viltkameraene viser at dyra sjelden er langt unna oss.

– På kamera har vi blant annet fanget opp en diger elgokse som lunter bare fem minutter bak en familie på tur, forteller John.

Ville dyr er som regel for sky til at vi mennesker får øye på dem, men om du er ute og går i skogen, kan det godt hende at det er mange dyr som står og kikker på deg!

DYR PÅ LAND FUGLER PLANTER OG TRÆR

Meldinger ved utskriftstidspunkt 23. april 2025, kl. 18.51 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.